

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра Соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Івритюк С. В. С.В.Івритюк

Протокол № 2 від «16» жовтня 2019 р.

№21016102019

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

Інформаційні технології в початковій освіті

(назва дисципліни)

підготовки

бакалавра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності

013 Початкова освіта

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми

Початкова освіта

Програма навчальної дисципліни «Інформаційні технології в початковій освіті» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, за освітньої програмою Початкова освіта

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент Гунько С. О.

Рецензент: кандидат фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри вищої математики та інформатики Федонюк А. А.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи протокол № 2 від 12. 09. 2019 р.

Завідувач кафедри: _____ проф. Гусак П. М.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи протокол № 1 від 18. 09. 2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ Антонюк В. З.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>150/ 5</u>		Рік навчання <u>2</u>
ІНДЗ: немає		Семестр <u>3</u>
		Лекції <u>36</u> год.
		Практичні <u>36</u> год.
		Самостійна робота <u>72</u> год.
Консультації <u>6</u> год.		
Форма контролю: екзамен		

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>45/ 1,5</u>		Рік навчання <u>2</u>
ІНДЗ: немає		Семестр <u>3</u>
		Лекції <u>4</u> год.
		Лабораторні <u>6</u> год.
		Самостійна робота <u>29</u> год.
Консультації <u>6</u> год.		
Форма контролю: екзамен		

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Розвиток інформаційного суспільства в Україні та впровадження інформаційних технологій в усі сфери суспільного життя створюють принципово нові можливості для вчителя початкової школи для підвищення ефективності професійної діяльності. В інформаційному суспільстві робота вчителя потребує наявності у нього знань та вмінь ефективного пошуку, накопичення, обробки, зберігання, подання, передавання інформації, використання засобів сучасних інформаційних технологій у процесі його навчальної, організаційної та виховної діяльності з учнями. Програма курсу "Інформаційні технології в початковій освіті" складена відповідно до навчального плану підготовки фахівця освітнього ступеня "Бакалавр" спеціальності "Початкова освіта". Навчальний курс спрямований на підготовку вчителя початкових класів високого рівня кваліфікації й компетентності з інформаційних технологій, конкурентоспроможного на ринку праці, здатного до професійного зростання.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

У результаті вивчення курсу «Інформаційні технології в початковій освіті» в студентів мають бути сформовані такі **компетенції**, які проявляються в здатності до:

- добору доцільних методів, засобів й форм навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів (Б2);
- використання у освітньому процесі методик навчання освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти (Б4);

- проведення формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів (Б5);
- відстеження динаміки та забезпечення підтримки особистісного розвитку дитини в освітньому процесі (Б6);
- створення безпечних та психологічно комфортних умов освітнього процесу (В1);
- змістового наповнення освітнього середовища відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти (В3);
- усвідомлення своєї ролі як педагога початкової освіти, а також системи цінностей, мети і завдань професійної діяльності вчителя (Г1);
- самооцінювання результатів застосування засобів педагогічного впливу із забезпечення якості навчання, виховання й розвитку учнів початкової школи (Г4);
- використання/поширення інновацій у педагогічній науці та практиці, перспективного педагогічного досвіду (Г8);
- усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей (Г5);
- опрацювання відповідних джерел інформації для визначення шляхів підвищення ефективності розв'язання методичної проблеми (Д2).

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2 (ДФН)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. ІТ у навчальній, виховній та організаційній діяльності вчителя початкової школи					
Тема 1. Основні прийоми обробки текстових даних засобами табличного процесора Microsoft Word	10	4	4	–	2
Тема 2. Основні прийоми обробки числових даних засобами табличного процесора Microsoft Excel	10	4	4	–	2
Тема 3. Основні прийоми створення та представлення презентацій засобами Microsoft Power Point	10	4	4	–	2
Тема 4. Шляхи використання Microsoft Word у навчальній діяльності вчителя початкової школи	14	2	4	–	8
Тема 5. Шляхи використання Microsoft Excel у навчальній діяльності вчителя початкової школи	16	2	4	–	10
Тема 6. Шляхи використання Microsoft Power Point у навчальній діяльності вчителя початкової школи	18	2	4	2	10
Тема 7. Педагогічні програмні засоби для початкової школи та їх використання в навчальному процесі	18	2	4	2	10
Тема 8. Перевірка та оцінювання навчальних досягнень учнів засобами ІТ	18	2	4	2	10

Тема 9. Шляхи використання ІТ у організаційній діяльності вчителя початкових класів	12	2	2	–	8
Тема 10. Шляхи використання ІТ у виховній діяльності вчителя початкових класів	12	2	2	–	8
Разом за модулем 1	140	26	36	6	70
Змістовий модуль 2. Історико-теоретичні аспекти процесу інформатизації системи освіти					
Тема 11. Теоретичні основи інформаційних технологій	6	4	–	–	2
Тема 12. Інформатизація освіти як складова процесу розвитку інформаційного суспільства	4	4	–	–	–
Тема 13. Психолого-педагогічні умови застосування ІТ у початковій школі	2	2	–	–	–
Разом за модулем 2	12	10	–	–	2
Усього годин:	150	36	6	6	72

Таблиця 2 (ЗФН)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. ІТ у навчальній, виховній та організаційній діяльності вчителя початкової школи					
Тема 1. Шляхи використання пакету Microsoft Office у навчальній діяльності вчителя початкової школи	10	–	2	2	6
Тема 2. Педагогічні програмні засоби для початкової школи та їх використання в навчальному процесі	10	–	2	2	6
Тема 3. Шляхи використання ІТ у організаційній та виховній діяльності вчителя початкових класів	10	–	2	2	6
Разом за модулем 1	30	–	6	6	18
Змістовий модуль 2. Історико-теоретичні аспекти процесу інформатизації системи освіти					
Тема 4. Теоретичні основи інформаційних технологій	6	2	–	–	4
Тема 5. Інформатизація освіти як складова процесу розвитку інформаційного суспільства	5	2	–	–	3
Тема 6. Психолого-педагогічні умови застосування ІТ у початковій школі	4	–	–	–	4
Разом за модулем 2	15	4	–	–	11
Усього годин:	45	4	6	6	29

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Розробити структурно-логічну схему, яка відображає шляхи та способи використання ІТ у процесі навчальної діяльності вчителя початкових класів.
2. Розробити структурно-логічну схему, яка відображає шляхи та способи використання ІТ у процесі виховної діяльності вчителя початкових класів.
3. Розробити структурно-логічну схему, яка відображає шляхи та способи використання ІТ у процесі організаційної діяльності вчителя початкових класів.
4. Розкрити сутність та особливості проблеми «Комп'ютерна залежність» та профілактики її появи у дітей.
5. Розкрити сутність та особливості проблеми «Комп'ютерний зоровий синдром» та шляхи запобігання його виникнення в дітей.
6. Розробити методичні рекомендації до оптимізації навчально-виховного процесу засобами ІТ.
7. Розробити пам'ятку щодо гігієнічних вимог та правил до облаштування місць для занять молодших школярів з комп'ютерною технікою.
8. Розробити методичні рекомендації з підготовки й проведення уроків з використанням ІТ.
9. Розробити структурно-логічні схеми, які відображають шляхи та способи застосування ІТ в освітніх галузях: "Мови і літератури", "Математика", "Природознавство", "Суспільствознавство", "Здоров'я і фізична культура", "Технології", "Мистецтво".
10. Розробити пам'ятку до проведення тестування навчальних досягнень учнів засобами ІТ.
11. Розкрити особливості застосування мультимедійних засобів на різних етапах уроку.
12. Скласти каталог педагогічних програмних засобів (ППЗ) для початкової школи з адресами доступу та проаналізувати можливості їх використання в навчальному процесі.
13. Скласти каталог ППЗ для перевірки та оцінювання навчальних досягнень учнів засобами ІТ з адресами доступу та проаналізувати можливості їх використання в навчальному процесі.
14. Представити у вигляді структурно-логічної схеми шляхи та способи використання Microsoft Excel у професійній діяльності вчителя початкової школи.
15. Представити у вигляді структурно-логічної схеми шляхи та способи використання Microsoft Power Point у професійній діяльності вчителя початкової школи.
16. Представити у вигляді структурно-логічної схеми шляхи та способи використання Microsoft Word у професійній діяльності вчителя початкової школи.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 3(ДФН)

Поточний контроль (мах = 40 балів)											Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів	
Модуль 1											Модуль 2				
Змістовий модуль 1										Змістовий модуль 2			МКР 1	МКР 2	
T 1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	30	30	100
2	2	2	4	4	4	4	2	2	2	4	4	4			

Таблиця 3(ЗФН)

Поточний контроль (мах = 40 балів)						Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1						Модуль 2			
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			МКР 1	МКР 2		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	30	30		
10	9	9	4	4	4				

Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аванесов В. С. Композиция тестовых заданий / Аванесов В .С. – М : Адепт, 1998. – 272 с.
2. Андрусич О. Комп'ютерна підтримка курсу «Сходинки до інформатики» : зроблено перший крок / О. Андрусич // Початкова школа. – 2006. – № 7. – С. 41 – 43.
3. Базелюк О. Мультимедіа - технологія - мистецтво / О. Базелюк // Мистецтво і освіта. – 2008. - № 3. – С 16-8.
4. Байбара Т. М. Методика навчання природознавства в початкових класах / Т. М. Байбара. – К : Веселка, 1998. – 334 с.
5. Белавина И. Психологические последствия компьютеризации детской игры / И. Белавина // Информатика и образование. – 1991. – №3. – С.91-94.
6. Бігіч О. Б. Планування уроку англійської мови в початковій школі: посібник / О. Б. Бігіч. – К : Ленвіт, 2006. – 64 с.
7. Богданович М. В. Методика викладання математики в початкових класах : Навчальний посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. / М. В. Богданович, М. В. Козак, Я. А. Король. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 368 с.
8. Босова Л. Комбинированные уроки информатики / Л. Босова // Информатика и образование. – 2000. – № 3. – С.85 – 93.
9. Будах І. Є. Комп'ютерна діагностика навчальної успішності / Будах І. Є. – К : ЦМК МОЗ України, УДМУ, 1995. – 221 с.
10. Бурлакова А. А. Комп'ютер на уроках в начальных классах / А. Бурлакова // Начальная школа плюс До и После. – 2007. – №7. – С. 32 – 34.
11. Васильчук М. В. Збірник нормативних документів з безпеки життєдіяльності / М. В. Васильчук, М. К. Медвідь, Л. С. Сачков. – К : Фенікс, 2000. – 896 с.
12. Ветрова І. Використання комп'ютерів у навчання молодших школярів і його вплив на формування їхньої психіки / І. Ветрова, В. Вербенко // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2001. - №2. – С. 22 – 25.
13. Гайштут О. Сходинками до розвитку уваги, пам'яті, логіки / О. Гайштут // Початкова школа. – 2004. – № 10. – С. 48 – 50.
14. Головань М. Інформатична компетентність: сутність, структура та становлення / М. Головань // Информатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2007. – № 4. – С. 62 – 69.
15. Григорчук А. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроці-казці [Текст]: вивчення нової букви і звуків, що їх позначає / А. Григорчук, В. Смоляк // Початкова школа. – 2007. - № 12. – С. 23 – 26.

16. Демкин В. П. Дидактические модели проведения уроков с применением Интернет-технологий и мультимедиа средств / В. П. Демкин, Г. В. Можяева, Т. В. Руденко // Открытое и дистанционное образование. – 2004. – № 3 (15). – С. 5-8.
17. Демчук Л. В. Використання комп'ютера на уроках математики // Математика. – 2003. – № 18. – С.1-2.
18. Діти в Інтернеті: як навчити безпеці у віртуальному світі / Литовченко І. В., Максименко С. Д., Болтівець С.І., М.-Л. А. Чапа, Н. М. Бугайова. – К : Видавництво: ТОВ «Видавничий Будинок “Аванпост-Прим”», 2010. – 48 с. (Посібник для батьків).
19. Долинер Л. И. Компьютерные тесты успеваемости как средство оптимизации учебного процесса / Л. Долинер // Вестн. Моск. ун-та. Сер. 20. Педагогическое образование. – 2004. – № 1. – С. 35 – 72.
20. Дорошенко С. І. Методика викладання української мови : Навчальний посібник / С. І. Дорошенко. – К : Вища школа. 1992. – 396 с.
21. Жук Л. Впровадження інформаційних технологій в початковій школі: [уроки з інформатики] / Л. Жук // Початкова школа. – 2008. – № 1. – 20 с.
22. Закон України “Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки” // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2007, № 12. – С. 102.
23. Зборовский Г. Е. Образование как ресурс информационного общества / Г. Е. Зборовский, Е. А. Шуклина // Социс. – 2005. – № 7. – С.12 – 58.
24. Календарне планування. 1–4 класи / упоряд. Ю. Є. Бардакова. – Х : Видавнича група «Основа», 2011. – 240 с.: табл. – (Серія «Календарне планування»).
25. Каменская В. Компьютер: вред или польза? / В.Каменская // Дошкольная педагогика. – 2004. – №4. – С. 26 – 27.
26. Квітко Т. Інтернет для самовираження та самопізнання / Т. Квітко // Початкова школа. – 2011. – № 3. – С. 55.
27. Кивлюк О. Аналіз наукових досліджень з проблематики пропедевтики інформатики в початковій школі / О.Кивлюк // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2006. – № 6. – С. 69 – 72.
28. Кивлюк О. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в системі навчальних дисциплін початкової школи / О. Кивлюк // Початкова школа. – 2004. – №4. – С. 34 – 35.
29. Кивлюк О. Можливості використання комп'ютерних ігор у навчально-виховному процесі початкової школи / О. Кивлюк // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2007. - № 6. – С. 98 – 103.
30. Кириченко В. Нестандартні уроки з інформатики в початковій школі / В. Кириченко // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2008. - № 1. – С. 43 – 45.
31. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти : Навчальний посібник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К : Вища школа, 2002. – 190с.
32. Ковалько В. И. Здоровьесберегающие технологии: школьник и компьютер: 1-4 классы / В. И. Ковалько. – М : ВАКО, 2007. – 304 с. – (Педагогика. Психология. Управление).
33. Концепція інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів, комп'ютеризації сільських шкіл // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2001. – №3. – С. 3-10.
34. Коробова О. Можливості використання мультимедійних програм у навчанні англійської мови в початковій ланці загальноосвітньої школи / О. Коробова // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2007. – № 6. – С. 68 – 73.
35. Костриба Л. Створення мультимедійних програмно-педагогічних систем навчання засобами Power Point / Л. Костриба // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2008. – № 4. – С. 33-36.
36. Кравченко Л. І. Персональний комп'ютер на уроці математики як засіб активації пізнавальної діяльності учнів // Математика в школах України. – 2004. – № 2. – С. 8-11.
37. Кривлюк О. П. Використання комп'ютера на уроках математики в початковій школі // Комп'ютер в школі та сім'ї. – 2000. – № 4. – С.32-33.

38. Левшин М. Використання графічного редактора у початковій школі / М. М. Левшин // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2001. – №1. – С. 28 – 29.
39. Майоров А. Я. Теория и практика создания тестов для системы образования / Майоров А. Я. – М.: Интеллект-центр, 2002, – 296 с.
40. Мараховська Л. В. Навчання інформатиці в початковій ланці освіти. – Газета «Інформатика». – № 21-22, 2001.
41. Масол Л. М. Методика навчання мистецтва у початковій школі : Посібник для вчителів / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Е. В. Белкіна, О. В. Калініченко, І. В. Рудчеко. – Х : Веста: Видавництво "Ранок", 2006. – 256 с.
42. Медведюк О. Проблемно-пошукові ситуації на уроках як мотиваційний компонент / О. Медведюк // Вчитель року. – 2006. – С. 5-7.
43. Методичні рекомендації МОН України щодо облаштування і використання кабінету інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій загальноосвітніх навчальних закладів (Лист №1/11- 1927 від 06.05.2004 р.) // Шкільний світ. Інформатика. – 2005. – № 2-3.
44. Наумчик М. М. Сучасний урок української мови в початковій школі (Методика і технологія навчання) / М. М. Наумчик. – Тернопіль : Астон, 2002. – 352 с.
45. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті. – К : Шкільний світ, 2001. – 16 с.
46. Никифорова М. А. Преподавание математики и новые информационные технологии / М. А. Никифорова // Математика в школе – 2005. – № 6-7. – С. 56-64
47. Новиков А. М. Постиндустриальное образование : Публицистическая полемическая монография / А. М. Новиков. – М : Издательство «Эгвес», 2008. – 136 с.
48. Новикова Н. Комп'ютерна презентація на уроках музики / Н. Новикова // Мистецтво та освіта – 2010. – № 3. – С. 25 – 29.
49. Образцов П. И. Психолого-педагогические аспекты разработки и применения в вузе информационных технологий обучения / П. И. Образцов. – Орел, 2000. – 145 с.
50. Основы компьютерной грамотности / Машбиц Е. И., Бабенко Л. П., Верник Л. В. и др.; под ред. Стогния А. А. и др. – К : Выща шк. Головное изд-во, 1998. – 215 с.
51. Петухова Л. Є. Теоретичні основи підготовки вчителів початкових класів в умовах інформаційно-комунікаційного педагогічного середовища: монографія дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Л. Є. Петухова. – Херсон: Айлант, 2007. – 200 с.
52. Підкович Н. Робота в графічному редакторі. Інтегрований урок з інформатики та образотворчого мистецтва / Н. Підкович // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2006. – № 6. – С. 66-68.
53. Плохій З. П. Трудове виховання молодших школярів / З. П. Плохій. – К : Освіта, 2002. – 112 с.
54. Положенцева О. Комп'ютерна підтримка уроків у початковій школі / О. Положенцова // Початкова школа. – 2011. – № 7. – С. 30 – 33.
55. Прийменко В. Діти, які грають в ігри, або комп'ютерна залежність / В. Прийменко // Інформатика. – 2007. – №5-7. – С. 16 – 18.
56. Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи: наказ № 755 від 20.08.2008 / Україна. М-во освіти і науки // Початкова школа. – 2008. – № 10. – С. 20-64
57. Проектні технології : особливості впровадження у початковій школі / О. М. Цимбал, О. В. Тягло, П. В. Цимбал // Початкове навчання і виховання. – № 19-21. – 2008. – С. 2 – 13.
58. Пушкова М. Использование тестов на уроках информатики и математики в младших классах / М. Пушкова, М. Мащенко // Информатика и образование. – 2004. – №11. – С. 75 – 77.
59. Рибалко О. Молодший школяр і комп'ютер / О. Рибалко // Комп'ютер у школі та сім'ї. – №5. – 2010. – С. 21 – 24.

60. Ривкінд Ф. Сходінками до інформатики / Ф. Ривкінд, Г. Ломаковська, С. Колесников, Й. Ривкінд // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2006. – № 1. – С. 96 – 108.
61. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в початковій школі : Навч.-метод. посіб. / Худож. В. А. Басалига. – Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2000. – 215 с.
62. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи : Підручник для студентів педагогічних факультетів / О. Я. Савченко. – К : Генеза, 2002. – 368 с.
63. Сафонова О. Комп'ютер – надійний помічник учителя початкових класів / О. Сафонова // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2008. – № 4. – С. 47 – 49.
64. Сидоренко Т. Електронні тести успішності як засіб підвищення ефективності навчального процесу / Т. Сидоренко, Н. Бугаєць // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2009. – № 6. – С. 28 – 30.
65. Сокурєнко С. Цікаві завдання, тести, ігри на уроках інформатики / С. Сокурєнко // Початкова школа. – 2009. – № 7. – С. 31 – 35.
66. Степанова М. Правила безпечного об'єднання з комп'ютером / М. Степанова // Дошкільна педагогіка. – 2010. – № 3. – С. 4 – 8.
67. Суховірський О. В. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до використання інформаційних технологій : дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Інститут педагогіки АПН України / Олег Васильович Суховірський – К., 2005. – 303 с.
68. Сходінки до інформатики : Експериментальний підручник для 2 класу загальноосвітніх навчальних закладів / Ф. М. Ривкінд, С. Я. Колесников, Г. В. Ломаковська, Й. Я. Ривкінд. – К : АДЕФ-Україна, 2002. – 64 с.
69. Сходінки до інформатики : Експериментальний підручник для 3 класу загальноосвітніх навчальних закладів. / Г. В. Ломаковська, С. Я. Колесников, Ф. М. Ривкінд, Й. Я. Ривкінд. – К : АДЕФ-Україна, 2002. – 64 с.
70. Сходінки до інформатики : Експериментальний підручник для 4 класу загальноосвітніх навчальних закладів. / Г. В. Ломаковська, С. Я. Колесников, Ф. М. Ривкінд, Й. Я. Ривкінд. – К : АДЕФ-Україна, 2002. – 68 с.
71. Таргоній О. Використання інформаційних технологій на уроках у початкових класах / О. Таргоній, Т. Чабанюк // Сучасна школа України. – 2011. – № 2. – С. 42 – 44.
72. Тестові технології у навчальному закладі : Метод. посібник / Л. І. Паращенко, В. Д. Леонський, Г. І. Леонська. – К : ТОВ «Майстерня книги», 2006. – 217 с.
73. Технологія конструювання мультимедійного уроку // Відкритий урок. – 2008. – № 3. – С. 27 – 29.
74. Халілова Ф. С. Інформаційні технології в професійній діяльності вчителя початкової школи. / Під редакцією Н. В. Апатової. – Сімферополь, «ДОЛЯ», 2009. – 240 с.
75. Хомич С. Використання мультимедійних засобів у навчально-виховному процесі початкової школи / С. Хомич // Початкова школа. – 2010. – № 11. – С. 41 – 43.
76. Хоружа Л. Інтерактивні smart-технології у початковій школі / Л. Хоружа, Т. Носенко // Початкова школа. – 2007. – № 8. – С. 11 – 14.
77. Чельшкова М. Б. Теорія і практика конструювання педагогічних тестів : Учебное пособие / М. Б. Чельшкова. – М : Логос, 2002. – 432 с.
78. Шакотько В. В. Комп'ютер у початковій школі: навч.-метод. посібник / В. В. Шакотько. – К : ТОВ Редакція «Комп'ютер», 2007. – 128 с.
79. Шакотько В. В. Методика використання ІКТ у початковій школі : навч.-метод. посібник / В. В. Шакотько. – К.: ТОВ Редакція «Комп'ютер», 2008. – 128 с.
80. Юзик О. Підготовка студентів до проведення уроків інформатики у початкових класах / О. Юзик // Початкова школа. – 2011. – № 3. – С. 41 – 42.

INTERNET – ресурси

1. Он-ляндія – безпечна веб-країна: портал для дітей, батьків, учителів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.onlandia.org.ua/>

2. Антонова О. П. Програма пропедевтичного курсу «Комп'ютерленд» Інформатика. Початковий курс. 2-4 класи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ciiit.zp.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=847&Itemid=297
3. Базиуєва Н. Н. Книга – это интересно [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://baznatnik.ucoz.ru/publ/1-1-0-3>
4. Брошура про безпечну роботу й розваги дітей в Інтернеті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifar.ru/library/book099.pdf>
5. Веб-сайт «Безпека дому» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://microsoft.com/rus/protect>
6. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/education/average>
7. Дитина за комп'ютером! Добре чи ні? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://moypadutuna.com.ua/index.php?p=catalogue&parent=113>
8. Дитячі презентації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nosiki.cv.ua/load/ditjachi_prezentacii/29
9. Дишлева С. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та їх роль в освітньому процесі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/technol/6804/>
10. Дорошенко Ю.О. Інформатика: еволюція поняття // Міжнародна науково-практична конференція інформатизація освіти України: європейський вимір [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://labconf.ic.km.ua/tezy/docs/71.pdf>
11. Дуб О. Комп'ютер і дитина. Здоровий підхід [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://abetka.ukrlife.org/pc.htm>
12. Зайцев Г. Использование ИКТ на уроках физической культуры и во внеурочное время [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://festival.1september.ru/articles/566233/>
13. Использование информационно-коммуникационных технологий на уроках математики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://stsh15.ucoz.ru/publ/mo_uchitelej_matematiki_i_informatiki/ispolzovanie_ikt_na_urokakh_matematiki/2-1-0-1
14. Інформаційно-аналітичний ресурс «Ваш особистий Інтернет» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://content-filtering.ru>
15. Комп'ютер і дитина: інтелектуальний прогрес чи емоційна катастрофа? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://teacher.at.ua/publ/26-1-0-2121>
16. Комп'ютер і дитина. Здоровий підхід [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://abetka.ukrlife.org/pc.htm>
17. Коршунова О.В. Програма пропедевтичного курсу інформатики «Кроки до інформатики. Шукачі скарбів» для 2-4 класів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ciiit.zp.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=847&Itemid=297
18. Навчальні ігри з математики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://samouchka.com.ua/ukr/_matematyka/
19. Навчальні ігри з письма та читання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://samouchka.com.ua/ukr/_pysmo_i_chytannya/
20. Отрошко Т. В. Організація позакласної та виховної роботи з використанням інформаційних та комунікаційних технологій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/vkhnu/Nzkr/2008_21/23.htm
21. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0659-00>
22. Про безпеку роботи на комп'ютері [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://samouchka.com.ua/ukr/safety/>
23. Про вплив комп'ютера на дитину [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://navigator.rv.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=10&Itemid=29

24. Ривкінд Ф. М. Програма курсу «Сходінки до інформатики» для 2–4 класів / Ф. М. Ривкінд, Г. В. Ломаковська, С. Я. Колесников, Й. Я. Ривкінд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ciit.zp.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=847&Itemid=297

25. Сергеева М. А. Использование информационно-коммуникативных технологий в обучении детей начальной школы [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://pedsovet.org/component/option,com_mtree/task,viewlink/link_id,2306/Itemid,0/

26. Спільнота користувачів безпечного Інтернету «NetPolice» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.netpolice.ru>

27. Степанов Є. Класний керівник. Зміст, форма і структура плану виховної роботи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - <http://osvita.ua/school/upbring/3649>

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Аналіз можливостей використання ІТ в роботі класного керівника.
2. Аналіз можливостей використання ІТ на уроках основ здоров'я.
3. Аналіз можливостей використання ІТ на уроках трудового навчання.
4. Аналіз можливостей використання ІТ на уроках фізичної культури.
5. Вимоги до вчителя початкових класів в інформаційному суспільстві.
6. Вимоги до режиму занять і відпочинку з використанням ІТ у початковій школі.
7. Властивості інформаційної технології і вимоги до неї. Етапи розвитку інформаційних технологій.
8. Гігієнічні вимоги та правила до облаштування місць для занять молодших школярів з комп'ютерною технікою.
9. Інтернет-ресурси для початкової школи та особливості їх використання вчителем у навчальному процесі.
10. Інтернет-ресурси для початкової школи та особливості їх використання вчителем у виховному процесі.
11. Інтернет-ресурси для початкової школи та особливості їх використання вчителем у процесі організаційної діяльності.
12. Інформатизація освіти та передумови її розвитку.
13. Інформаційно-технологічні процеси (ІТП) як компонент інформаційних процесів та інформаційних технологій.
14. Інформаційно-технологічні системи як компонент інформаційних процесів та інформаційних технологій.
15. «Комп'ютерна залежність» та профілактика її появи у дітей.
16. «Комп'ютерний зоровий синдром» та шляхи запобігання його виникнення в дітей.
17. Контроль, об'єкти контролю, функції та види.
18. Концепції адаптивного навчання та їх характеристика.
19. Критерії ефективності використання комп'ютера в роботі класного керівника.
20. Методичні рекомендації до оптимізації навчально-виховного процесу засобами ІТ.
21. Методичні рекомендації з підготовки й проведення уроків з використанням ІТ.
22. Можливості застосування ІТ в освітній галузі «Мова і література».
23. Можливості застосування ІТ в освітній галузі «Мистецтво».
24. Основні вимоги до розробки тестів.
25. Основні властивості уроку із застосуванням ІТ.
26. Основні напрями застосування ІТ на уроках освітньої галузі «Суспільствознавство».
27. Основні напрями та способи використання засобів ІТ у навчальному процесі.
28. Основні підходи до детермінації категорій «технологія», «інформаційні технології».
29. Основні принципи розробки вікторин та кросвордів.
30. Психолого-педагогічні аспекти інформатизації навчального процесу.
31. Основні тенденції процесу інформатизації системи освіти.
32. Особливості застосування мультимедійних засобів на різних етапах уроку.
33. Особливості комп'ютерного тестування.

34. Оцінювання та його особливості в початкових класах.
35. Педагогічні можливості ІТ на уроках природознавства.
36. Педагогічні програмні засоби для початкової школи та їх використання в навчальному процесі.
37. Педагогічні програмні засоби для уроків математики та їх характеристика.
38. Педагогічні програмні засоби для уроків мистецтва в початкових класах та їх характеристика.
39. Перевірка та оцінювання навчальних досягнень учнів засобами ІТ.
40. Порівняльна характеристика освітніх парадигм індустріального та інформаційного суспільства.
41. ППЗ для перевірки та оцінювання навчальних досягнень учнів засобами ІТ.
42. Рівні розгляду інформаційних технологій, базові технологічні процеси.
43. Способи застосування ІТ на роках математики.
44. Технологічні модулі як компонент інформаційних процесів та інформаційних технологій.
45. Технологічні операції (ТО) як компонент інформаційних процесів та інформаційних технологій.
46. Шляхи використання Microsoft Excel у навчальній діяльності вчителя початкової школи.
47. Шляхи використання Microsoft Power Point у навчальній діяльності вчителя початкової школи.
48. Шляхи використання Microsoft Word у навчальній діяльності вчителя початкової школи.
49. Шляхи використання ІТ у організаційній діяльності вчителя початкових класів.
50. Шляхи впровадження ІТ у початковій освіті.